

2021-04-08
I2021/01146

Infrastrukturdepartementet

Transportstyrelsen
601 73 Norrköping

Uppdrag att utreda åtgärder för att förhindra manipulering av viss fordonsutrustning

Regeringens beslut

Regeringen uppdrar åt Transportstyrelsen att utreda och i vissa delar genomföra åtgärder som begränsar möjligheterna till manipulering av fordons avgasrening respektive fordons mätarställningar.

- Transportstyrelsen ska utreda och föreslå möjliga åtgärder som begränsar möjligheterna till manipulering av fordons avgasrening. I uppdraget ingår att särskilt utreda följande möjliga åtgärder: förbud mot försäljning och saluföring av utrustning för manipulering, skärpning av sanktioner för överträdelse av förbud mot försäljning, tillverkning och användning av utrustning för manipulering samt att avgasreningsslagen (2011:318) breddas i fråga om vad som anses vara manipulering av avgasrening. Transportstyrelsen kan utöver detta föreslå andra åtgärder för att förhindra manipulering av fordons avgasrening.
- Transportstyrelsen ska genomföra åtgärder så att ett fordons vägmätare ska kontrolleras mot föregående inrapporterade vägmätarställning vid besiktning och att informationen om tidigare mätarställningar ska redovisas i besiktningsprotokollet. Vidare ska myndigheten utreda och om det är lämpligt föreslå författningsförslag så att manipulering av mätarställningar kriminaliseras.

Vid genomförande av uppdraget ska andra relevanta länders regelverk beaktas. Transportstyrelsen ska redovisa konsekvenserna av de eventuella åtgärdsförslag som lämnas. Eventuella författningsförslag som lämnas ska i så stor utsträckning som möjligt vara funktionsbaserade och teknikneutrala

och utredas enligt förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

Vid genomförande av den del av uppdraget som avser manipulering av avgasrening ska Transportstyrelsen inhämta synpunkter från relevanta aktörer, däribland Naturvårdsverket, Polismyndigheten och företrädare för fordonsindustrin, tillverkare och importörer av avgasreningsutrustning samt besiktningsbranschen.

Transportstyrelsen ska redovisa uppdraget till Regeringskansliet (Infrastrukturdepartementet) senast den 30 juni 2022.

Skälen för regeringens beslut

Det är viktigt att stävja fusk inom fordonsområdet. Regeringen bedömer att bedrägerier vid överlåtelse av fordon motverkas om det i besiktningsprotokollet finns vederhäftig information om hur långt ett fordon har gått. Vidare har regeringen blivit uppmärksam på att det förekommer manipulering av såväl fordons avgasreningssystem som dess mätarställningar, vilket riskerar att få negativa effekter.

Riksdagen har i ett tillkännagivande ställt sig bakom det som trafikutskottet anför om att regeringen skyndsamt bör vidta lämpliga åtgärder dels för att kriminalisera sådan manipulation av vägmätare som sker i syfte att sänka eller felaktigt ange uppgiften om fordonets kilometerställning, dels för att fordonets vägmätare ska kontrolleras mot föregående inrapporterade vägmätarställning vid besiktning och att informationen om tidigare mätarställningar ska redovisas i besiktningsprotokollet (bet. 2018/19:TU16, rskr. 2018/19:259). Trafikutskottet motiverade sitt ställningstagande med att en manipulerad mätarställning kan påverka både miljön och trafiksäkerheten negativt.

I Transportstyrelsens och Naturvårdsverkets redovisning av uppdraget att analysera klimat- och miljöeffekter av förändrade kontrollbesiktningsregler för motorfordon framkommer det att det finns potential att minska fordonsflottans utsläpp om manipulering av avgasrening kan förhindras i större utsträckning. Manipulering av fordons avgasrening bedöms allvarligt försämra fordonens miljöegenskaper, framför allt vad gäller kväveoxider. Användningen av viss utrustning för manipulering är förbjuden enligt

avgasreningslagen, men förutsättningarna för kontroll av regelefterlevnaden är dåliga av tekniska och praktiska skäl.

Regeringen anser utifrån detta att förutsättningarna för att bekämpa manipulering av fordonsutrustning bör förbättras, framförallt om effekterna kan få direkt skadliga konsekvenser för trafiksäkerhet och miljö.

På regeringens vägnar

Tomas Eneroth

Maria Gelin

Kopia till

Statsrådsberedningen/SAM
Justitiedepartementet/L3, L5, PO och Å
Finansdepartementet/BA
Miljödepartementet/KL
Näringsdepartementet/BI
Naturvårdsverket
Polismyndigheten
Fordonsbesiktningsbranschen